

RAMSARSKA KONVENCIJA

Konvencija o močvarama od
međunarodne važnosti naročito kao
staništa ptica močvarica

Ramsarska konvencija

- 02.02.1971. Ramsar, Iran
- stupila na snagu 1975.
- 138 država potpisnica
- pohranjena u UNESCO - u
- administracija u sjedištu IUCN - a
- **Hrvatska:** konvencija stupila na snagu 08.10.1991.

Popis močvarnih područja od međunarodne važnosti

- više od 1300 močvarnih područja
- površina veća od 1,110 000 km²
- Velika Britanija: 169 ramsarskih područja
- Kanada: 130 500 km²

Najveća i najmanja ramsarska područja

- delta Okavanga (Bocvana) - 68 640 km²
- Queen Maud Gulf (Kanada) - 62 782 km²
- Hosnie's Spring (Australija)
- Ile Alcatraz (Gvineja)
- Somerset Long Bay Pound (Bermudi)
- 1 ha (10 000 m²)

Prednosti pristupanja Konvenciji

- provedba odredbi na nacionalnoj razini
- djelotvorna zaštita močvarnih područja
- pristup informacijama
- pristup stručnim savjetima
- međunarodna suradnja

Obveze država potpisnica

- proglasiti bar jedno močvarno područje koje će biti uvršteno na Popis
- uzimati u obzir zaštitu močvarnih područja pri prostornom planiranju
- utvrditi prirodne zalihe močvarnih područja
- konzultirati druge ugovorne stranke o primjeni Konvencije

Močvarna područja (wetlands)

- područja gdje je voda primarni faktor koji kontrolira okoliš te s njim povezan biljni i životinjski svijet
- Ramsar: “područja močvara, bara, tresetišta ili voda, bilo prirodna ili umjetna, stalna ili privremena, sa vodom stajaćicom ili tekućicom, boćatom ili slanom, uključujući morsku vodu, čija dubina za oseke ne prelazi 6 m.”

Močvarna područja (wetlands)

- Ramsar: močvarna područja “mogu sadržavati obalne zone koje graniče s močvarnim područjima, te vodene mase morske vode dublje od 6 m za vrijeme oseke koje leže unutar močvarnih područja.”

Močvarna područja (wetlands)

- močvare
- bare
- rijeke
- jezera
- mangrove
- koraljni grebeni
- ribnjaci
- uzgajališta rakova
- pojilišta
- navodnjena zemljišta
- slatine
- šljunčane jame
- kanali

Važnost močvarnih područja

- kolijevka bioraznolikosti
- pružaju vodu i primarnu produkciju
- podržavaju visoku koncentraciju životinja
- skladišta biljnog genetskog materijala
- dio hidrogeološkog ciklusa

Funkcije močvarnih područja

- pohranjivanje vode
- ublažavanje posljedica poplave
- stabilizacija obala i kontrola erozije
- kontrola razine podzemnih voda
- pročišćavanje vode (retencija nutrijenata, sedimenta i polutanata)
- stabilizacija lokalnih klimatskih uvjeta

Ugrožavanje močvarnih područja

- isušivanje
- zatrpavanje
- zagađivanje
- preinačavanje
- prekomjerna eksploatacija
- unošenje stranih vrsta

Močvarna područja su danas
jedan od najugroženijih
ekosustava na Zemlji!
(u Hrvatskoj su najugroženiji
ekosustav!)

Sadržaj Konvencije

- čl.1. definira močvarna područja
- definira ptice močvarice kao “ptice ekološki ovisne o močvarnim područjima”
- čl. 2. određuje uključivanje područja na Popis te daje pravo na dodavanje novih područja i širenje granica postojećih

Sadržaj Konvencije

- čl. 3. - države moraju provoditi svoje planove u skladu s očuvanjem i racionalnim korištenjem močvarnih područja s Popisa
- dogovoriti hitno obavještanje o promjeni ekoloških karakteristika područja s Popisa
- čl. 4. - države moraju utvrditi prirodne zalihe močvarnih područja
- nadoknaditi bilo kakav gubitak resursa močvarnih područja
- istraživati i razmjenjivati podatke
- obrazovati kompetentno osoblje za istraživanje i upravljanje

Sadržaj Konvencije

- čl. 5. - konzultiranje među državama potpisnicama, pogotovo ako dijele neko močvarno područje
- čl. 6. - Konferencija svake 3 godine
- države se obvezuju informirati nadležne za upravljanje močvarnim područjima o preporukama Konferencije

Sadržaj Konvencije

- čl. 7. - predstavnici pojedinih država na Konferenciji moraju biti stručnjaci na području močvara, odnosno ptica močvarica
- svaka država na Konferenciji ima 1 glas
- čl. 8. - obvezuje IUCN na obavljanje administrativnih i organizacijskih poslova vezanih uz Konvenciju, te navodi neke od njih

Sadržaj Konvencije

- čl. 9. - Konvencija je otvorena za nove pristupnice
- objašnjava kako joj pristupiti
- čl. 10. - Konvencija stupa na snagu 4 mjeseca nakon što joj se pridruži 7 država
- bilo koja ugovorna stranka može podnijeti prijedlog za amandman, koji će se usvajati dvotrećinskom većinom

Sadržaj Konvencije

- čl. 11. - dopušta ugovornim strankama da se odreknu Konvencije 5 godina nakon što su joj pristupile
- čl. 12. - obvezuje tajništvo UN - a da što prije obavijesti sve države potpisnice o odredbama Konvencije

Močvarno područje se treba smatrati međunarodno važnim ako

- sadrži reprezentativan, rijedak ili jedinstven primjer prirodnog močvarnog područja unutar odgovarajuće biogeografske regije
- podržava ranjive, ugrožene ili kritično ugrožene vrste ili ekološke zajednice
- podržava biljne / životinjske populacije važne za održavanje bioraznolikosti dotične biogeografske regije

Močvarno područje se treba smatrati međunarodno važnim ako

- podržava biljne / životinjske vrste u kritičnim stadijima njihovih životnih ciklusa ili pruža utočište za vrijeme nepovoljnih uvjeta
- podržava 20 000 ili više ptica močvarica
- podržava 1% jedinki populacije jedne vrste ili podvrste ptica močvarica

Močvarno područje se treba smatrati međunarodno važnim ako

- podržava znatan broj autohtonih ribljih podvrsta, vrsta i porodica, životnih stadija, interakcija među vrstama i/ili populacije koje predstavljaju vrijednost močvarnog područja, pridonoseći tako globalnoj bioraznolikosti
- je važan izvor hrane za ribe, mrijestilište, rastilište i/ili migratorna staza o kojoj ovise riblje svojte, bilo na tom području ili drugdje

Ramsarska područja u Hrvatskoj

- 4 područja
- sva 4 upisana 03.02.1993.
- još mnoga područja zadovoljavaju kriterije za upis

Lonjsko polje i Mokro polje, uklj. Krapje dol

- 506.5 km²
- Sava, Lonja, Pakra, Strug
- 239 vrsta ptica, 140 gnjezdarica
- orao štekavac i prdavec prepeličar
- više od 30 evropski ugroženih vrsta ptica
- posavski konj, križanci divlje i domaće svinje
- Lonjsko i Mokro polje - parkovi prirode
- Krapje dol - ornitološki rezervat

Kopački rit

- 177.7 km²
- Dunav, Drava
- 285 vrsta ptica, 141 gnjezdarica
- orao štekavac, crna roda, stepski sokol...
- 51 vrsta sisavaca, 44 vrste riba, 20 vrsta vodozemaca i gmazova, >400 avertebrata
- *Unio tumidus kopaciensis*
- dio Kopačkog rita (105 km²) - park prirode

Delta Neretve

- 120 km² , nekad puno veće
- boćata voda
- 310 vrsta ptica, 115 gnjezdarica
- čapljica voljak, bukavac nebogled...
- Pod gredom, Prud, Orepek - ornitološki rezervati
- Jugoistočna delta - zoološki rezervat
- Modro oko - zaštićeni krajolik

Crna mlaka

- 6.25 km²
- ribnjaci okruženi poplavnim šumama
- 232 vrste ptica
- orao štekavac, patka njorka, crna roda...
- 28 vrsta sisavaca, značajni pripadnici herpetofaune, komercijalno važne ribe
- Crna mlaka - ornitološki rezervat

